

TAX OBLIGATIONS FOR ONLINE SALES IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

OBLIGAȚIILE FISCALE PENTRU VÂNZĂRILE ONLINE ÎN CONTEXTUL DIGITALIZĂRII

DĂNILĂ Daniela, studentă, specialitatea: Contabilitate

Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autor: danila.daniela@ase.md

Abstract: The research addresses the evolving tax obligations for online sales in the context of digitalization. As e-commerce continues to grow globally, governments face challenges in ensuring compliance with tax regulations. The primary aim of this study is to analyze the impact of digitalization on fiscal policies and the adaptation of tax obligations for online businesses. The research also explores how digital technologies can enhance tax compliance and transparency in the online market. The methodology used includes a documentary analysis of accounting and tax legislation, normative comparison, and the study of relevant sources, including scientific articles and specialized literature. Key findings suggest that while digitalization improves tracking and reporting of transactions, it also creates new challenges in regulating and ensuring the compliance with the law. Additionally, the research reveals that collaboration between tax authorities and online platforms is essential for enhancing tax compliance and reducing fraud. This study highlights the need for continuous updates to tax policies to keep pace with the rapidly evolving digital economy.

Key words: tax obligations, e-commerce, digitalization, online markets

JEL CLASSIFICATION: G19

INTRODUCERE

Comerțul electronic a evoluat rapid în ultimele decenii, transformându-se într-o componentă esențială a economiei globale. Digitalizarea accelerată și inovațiile tehnologice au permis dezvoltarea unor piețe online extinse, facilitând accesul comercianților la un public global, fără a mai fi constrânși de barierele geografice tradiționale. Această revoluție digitală a modificat fundamental felul în care sunt realizate tranzacțiile comerciale, aducând atât oportunități semnificative, cât și provocări considerabile, în special în domeniul reglementării fiscale. Pe măsură ce comerțul electronic a crescut, autoritățile fiscale din întreaga lume s-au confruntat cu dificultăți în ceea ce privește impozitarea vânzărilor online și aplicarea TVA-ului. Lipsa unor reglementări fiscale uniforme și diversitatea modelelor de afaceri digitale fac necesară o reevaluare constantă a normelor fiscale și a mecanismelor de conformare, pentru a asigura o impozitare corectă și eficientă a tranzacțiilor desfășurate în mediul online. În acest context, cercetarea își propune să analizeze principalele obligații fiscale asociate vânzărilor online, cu un accent deosebit pe reglementările referitoare la TVA, dar și impactul acestor reglementări asupra comercianților și consumatorilor. Obiectivele principale ale acestui studiu includ identificarea provocărilor cu care se confruntă autoritățile fiscale în gestionarea vânzărilor online și analiza actelor normative care garantează corectitudine în era digitală.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Comerțul electronic este o formă de activitate economică desfășurată de persoane fizice și juridice, care implică vânzarea de bunuri, executarea de lucrări sau prestarea de servicii prin intermediul comunicării electronice și/sau al contractelor digitale. Aceasta nu constituie un domeniu separat de activitate, reprezentând o modalitate modernă de comercializare a produselor și serviciilor prin mijloace electronice. Astfel, un magazin online operează pe aceleași principii ca unul tradi-

țional, însă toate etapele, de la prezentarea produselor și plasarea comenzilor până la achiziționare, au loc exclusiv în mediul virtual, printr-o platformă web. Conform nomenclatorului unităților comerciale care practică comerțul cu amănuntul, un magazin online este definit ca o pagină web care permite promovarea produselor sau serviciilor, acceptarea comenzilor și oferirea opțiunilor de plată și livrare pentru utilizatori.

Potrivit prevederilor Legii Nr. 231 privind comerțul interior, comercianții au obligația de a notifica administrația publică locală înainte de a începe activitatea comercială. Conform articolului 14 din aceeași lege, vânzarea produselor poate începe imediat după trimiterea notificării către autoritățile locale (Legea Nr. 231, 2010).

În procesul de înregistrare a unei entități juridice, Agenția Servicii Publice asigură automat înregistrarea fiscală, statistică, medicală și socială a acesteia. Proprietarul unui magazin online trebuie să respecte obligațiile fiscale, inclusiv emiterea bonurilor fiscale, gestionarea evidenței contabile și achitarea taxelor, în aceleași condiții ca și un magazin fizic. Înregistrarea unei persoane juridice și a sucursalelor acesteia se realizează într-o zi lucrătoare, în termen de 24 de ore din momentul depunerii documentelor necesare. Taxa standard percepută pentru această procedură este de 1149 lei. Dacă solicitantul optează pentru o urgentare a procesului, timpul de înregistrare se reduce la 4 ore, iar taxa crește de patru ori, ajungând la 4596 lei.

Un magazin online poate fi deschis atât de producătorii de bunuri, cât și de orice persoană care dorește să intermedieze vânzarea acestora, fie prin achiziționarea produselor de la furnizori locali, fie prin import. Activitatea de comerț electronic este reglementată de aceleași norme legale care se aplică oricărei activități economice, incluzând obligațiile legate de înregistrarea afacerii, evidența contabilă și plata impozitelor. Pentru a desfășura activitatea de întreprinzător prin intermediul unui magazin online, este necesară parcurgerea unor pași esențiali. În primul rând, subiecții trebuie să efectueze înregistrarea de stat, urmată de deschiderea unui cont bancar. Contul devine activ numai după luarea la evidență de către Serviciul Fiscal de Stat.

În funcție de specificul activității comerciale, poate fi necesară obținerea unor acte permisiive, cum ar fi licențe, autorizații sau certificate. Conform prevederilor Legii nr. 220, în cazul în care vânzarea bunurilor, prestarea serviciilor sau executarea lucrărilor necesită licență, activitatea de comerț electronic poate începe doar după obținerea acesteia (Legea Nr. 220, 2007).

După îndeplinirea formalităților legale, urmează dezvoltarea platformei online și publicarea informațiilor despre produsele și serviciile oferite. Aceste informații trebuie prezentate clar și detaliat, incluzând descrierea produselor, prețurile și condițiile de vânzare sau prestare a serviciilor. Tot în această etapă se stabilesc și metodele de plată disponibile, cele mai utilizate fiind plata cu cardul bancar direct pe site, plata în numerar sau plata prin card de credit.

Pentru conformitate legală, documentele fiscale care atestă achitarea și livrarea produselor trebuie gestionate corect, incluzând bonuri fiscale, facturi la cerere și avize de însoțire. Echipamentele de casă și de control trebuie înregistrate la Serviciul Fiscal de Stat, conform Hotărârii de Guvern nr. 141 (Hotărârea de Guvern Nr. 141, 2019). Conform articolului 69 din Codul Fiscal al Republicii Moldova, contribuabilii care desfășoară activități economice sunt obligați să utilizeze echipamente de casă și de control care sunt conectate la Sistemul informațional automatizat „Monitorizarea electronică a vânzărilor” (Codul Fiscal, 1997). Aceste echipamente sunt necesare pentru a documenta corect procesul de comercializare a bunurilor, iar darea de seamă fiscală referitoare la impozitul pe venit trebuie să fie întocmită utilizând, fără excepție, metode automatizate de raportare electronică. Astfel, procesul de raportare fiscală nu mai poate fi realizat prin metode tradiționale sau manuale, iar toți contribuabilii sunt obligați să utilizeze platformele electronice pentru a trimite declarațiile fiscale.

Nivelul taxei aplicabile unităților comerciale și prestatorilor de servicii este determinat de autoritățile locale, ținând cont de caracteristicile specifice ale activității supuse impozitării. De exemplu, în municipiul Chișinău, pentru anul 2025, taxa stabilită pentru unitățile de comerț cu amănuntul care operează prin case de comenzi sau prin internet (inclusiv magazine online și unități de

comerț electronic) este de 9350 de lei (Caduc, 2023). Totodată, producătorii locali care vând fructe și legume proprii prin intermediul platformelor online sunt scutiți integral de această taxă.

Conform Deciziei Consiliului Municipal Chișinău nr. 16/1 din 20 ianuarie 2025 privind taxele locale pentru anul 2025, magazinele online și unitățile de comerț electronic care își înregistrează pentru prima dată activitatea beneficiază de o reducere de 50% din taxa standard (Decizia Consiliului Municipal Chișinău, 2025). Contribuabilii au obligația de a efectua plata taxelor locale în conturile trezoreriale destinate veniturilor bugetului local.

Potrivit anexei la Titlul VII din Codul Fiscal, care reglementează taxele locale, termenele de achitare și de depunere a declarațiilor fiscale sunt stabilite trimestrial, plățile fiind efectuate până la data de 25 a lunii următoare încheierii fiecărui trimestru de gestiune (Codul Fiscal, 1997).

Potrivit Legii Nr. 284 privind serviciile societății informaționale, subiecți ai raporturilor aferente furnizării de servicii ale societății informaționale pot fi persoanele fizice și juridice, inclusiv străine, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, cu excepția persoanelor care desfășoară activitate în baza patentei de întreprinzător, precum și statul ca subiect de drept, care participă la raporturile aferente furnizării de servicii ale societății informaționale în calitate de furnizori de servicii, destinatari ai serviciilor și intermediari în raporturile aferente furnizării de servicii ale societății informaționale (Legea Nr. 284, 2004).

Obiecte ale raporturilor aferente furnizării de servicii ale societății informaționale pot fi bunurile ce pot fi înstrăinate conform prevederilor legale, lucrările și serviciile.

În ceea ce privește livrarea de servicii prin intermediul rețelelor electronice, dacă acestea sunt prestate de către nerezidenți care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova, fără a deține o formă organizatorico-juridică pe teritoriul țării, obiectul impozabil în acest caz reprezintă însăși acțiunea de livrare a serviciilor. În ceea ce privește valoarea impozabilă a serviciilor prestate prin rețele electronice de către subiecții impozabili, aceasta reprezintă suma achitată de către cumpărători, fără T.V.A. Termenul obligației fiscale pentru aceste servicii este considerat a fi data efectuării plății, care include și plățile efectuate în avans. Mai mult, nerezidentul care prestează astfel de servicii în fața persoanelor fizice rezidente din Republica Moldova se consideră înregistrat ca plătitor de T.V.A. din momentul în care i se atribuie un cod fiscal. În cazul în care subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător preconizează să efectueze livrări impozabile de bunuri sau servicii, acesta are dreptul de a se înregistra ca plătitor de T.V.A., iar înregistrarea va deveni efectivă începând din prima zi a lunii următoare depunerii cererii de înregistrare la Serviciul Fiscal de Stat. De asemenea, un subiect care beneficiază de import de servicii (cu excepția celor scutite de T.V.A. și care nu pot fi deduse) și care realizează livrări de bunuri sau servicii, al căror total depășește 1,2 milioane de lei într-o perioadă de 12 luni consecutive, este obligat să se înregistreze ca plătitor de T.V.A.

Pentru toți contribuabilii, declarația privind T.V.A. trebuie depusă utilizând metode automatizate de raportare electronică, iar fiecare subiect impozabil care se încadrează în cerințele prevăzute de legislație are obligația de a prezenta această declarație pentru fiecare perioadă fiscală în care au avut loc livrări impozabile. Declarația se întocmește conform formularului aprobat de Serviciul Fiscal de Stat și trebuie depusă prin intermediul cabinetului electronic personal al contribuabilului, până la data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale. De asemenea, fiecare subiect impozabil are obligația de a plăti suma de T.V.A. datorată pentru fiecare perioadă fiscală, iar această plată trebuie realizată cel târziu în ziua în care declarația respectivă trebuie depusă.

În cadrul vânzărilor cu amănuntul și prestările de servicii, inclusiv comerțul electronic, factura fiscală nu este obligatorie, exceptând cazurile în care este solicitată de cumpărător, fiind emisă cel târziu la sfârșitul lunii livrării. Subiecții impozabili trebuie să înregistreze încasările în numerar și fără numerar la fiecare punct comercial, utilizând echipamente de casă și de control, iar plățile trebuie procesate prin bănci. Înregistrarea prin echipamentele de casă și de control trebuie efectuată în momentul în care se primește suma în numerar sau se achită suma prin instrumente de plată fără numerar. Totuși, în cazul în care plățile se fac prin instrumente de plată fără numerar în cadrul comerțului electronic, înregistrarea se va face conform altor reglementări stabilite de autoritățile fiscale.

Persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, inclusiv cei care practică activitate profesională sau desfășoară activitate independentă, au obligația de a depune Declarația privind impozitul pe venit în termen de până la 25 a lunii a treia după încheierea perioadei fiscale de gestiune. Această obligație se aplică și în cazul vânzărilor online, indiferent de forma de desfășurare a activității comerciale. În cazul comerțului electronic, contribuabilii care realizează vânzări online trebuie să depună Declarația/Darea de seamă privind impozitul pe venit la Serviciul Fiscal de Stat, utilizând exclusiv mijloace electronice. Comercianții sunt obligați să prezinte declarația privind impozitul pe venit, indiferent de existența unei obligații fiscale de achitare a impozitului.

Începând cu 24 martie 2025, bunurile primite prin colete poștale internaționale în Republica Moldova, cu o valoare între 150 și 1.000 de euro, pot fi declarate online, fără a mai fi necesară deplasarea la birourile vamale sau utilizarea serviciilor de brokeraj. Noua soluție digitală, disponibilă pe Portalul Public al Serviciului Vamal, permite completarea și transmiterea electronică a declarației vamale, cu instrucțiuni detaliate incluse. După verificare și calcularea drepturilor de import, plata poate fi efectuată prin MPay, iar coletul este livrat direct la destinație. Această digitalizare sporește rapiditatea, siguranța și accesibilitatea serviciilor vamale, oferind mai multă transparență și reducând timpul necesar pentru procesare.

CONCLUZII

În contextul digitalizării, obligațiile fiscale pentru vânzările online au evoluat semnificativ, impunând comercianților să adopte noi mecanisme de conformare. Digitalizarea a permis o mai bună urmărire a tranzacțiilor, prezentând și neconformări privind respectarea normelor fiscale. În acest sens, autoritățile fiscale au început să colaboreze mai strâns cu platformele online pentru a asigura transparența și prevenirea fraudelor. În final, dezvoltarea unor soluții tehnologice eficiente și transparente va contribui la un sistem fiscal mai echitabil și adaptat economiei digitale. Aceste soluții vor asigura nu doar o colectare mai eficientă a impozitelor, dar și un mediu de afaceri mai corect pentru toți agenții economici.

REFERINȚE:

1. Codul Nr. 1163 din 24-04-1997 Cod Fiscal al Republicii Moldova.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146721&lang=ro;
2. Caduc, S. (2023). Comerțul electronic: aspecte contabile și fiscal. *ISSC, Prospects of Accounting Development: The Young Researcher's View*, 330-335. [https://irek.ase.md/xmlui/handle/123456789/2708;](https://irek.ase.md/xmlui/handle/123456789/2708)
3. Decizia Consiliului Municipal Chișinău Nr. 16/1 din 20 ianuarie 2025.
[https://comert.chisinau.md/public/files/taxe/8_20.01.2025.pdf;](https://comert.chisinau.md/public/files/taxe/8_20.01.2025.pdf)
4. Hotărârea Nr. 141 din 27-02-2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146664&lang=ro#;
5. Legea Nr. 220 din 19-10-2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=147657&lang=ro#;
6. Legea Nr. 231 din 23-09-2010 cu privire la comerțul interior.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=112409&lang=ro;
7. Legea Nr. 284 din 22-07-2004 privind serviciile societății informaționale.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136394&lang=ro.

Coordonator științific: BERGHE Nadejda, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: 022402895
e-mail: berghe.nadejda@ase.md